



VADER EN ZOON GOLD



Foto van Siegmund en Jenny Gold. Zij zijn de twee kinderen in het wit op de voorgrond.



Klassenfoto van de Joodse school. Siegmund staat achteraan in het midden met zijn ogen dicht. Jenny zit op de voorste rij helemaal links. (Collectie Harold Dello)



Klassenfoto van de Joodse school genomen in 1942. Siegmund Gold is de derde van links op de achterste rij; Jenny op de voorste rij de vierde van links. (Collectie Harold Dello)

De Pool Icek Gold (ook wel Izaäk genoemd) trouwt in 1926 in Duisburg met Rosa Kempinski. Ze krijgen twee kinderen: Jenny en Siegmund. In 1932 vluchten ze naar Nederland. Tot eind 1938 woont het gezin in de Schoolstraat in Heer. Siegmund gaat er naar de lagere school. 's Zondags neemt hij het stoomtreintje en volgt hij lessen in de synagoge in de Capucijnenstraat. In 1939 verhuist het gezin Gold naar de Rechtstraat 33. Icek verkoopt textiel voor markten en winkels.

APART ONDERWIJS VOOR JODEN

Siegmund heeft net zijn eerste jaar afgerond aan de openbare HBS aan de Helmstraat als in de zomervakantie van 1941 Duitse verordeningen tegen Joden worden uitgevaardigd. Vanaf dat ogenblik moeten Joodse leerlingen apart worden onderwezen. Ongeveer achttien Joodse leerlingen van het middelbaar onderwijs moeten hun klas verlaten. In oktober 1940 doet de 13-jarige Siegmund zijn bar mitswa.

JOODSE LES VAN LOUIS GOBES

Siegmund moest ter voorbereiding een hoofdstuk uit de Thora, de Parsje, voorzingen en kreeg hiervoor les van Godsdienstleraar Louis Gobes. Jenny herinnert zich dat er zinnen stonden in de Tenach waarvan meneer Gobes een rood hoofd kreeg. "Dat slaan we over, dat is niet belangrijk," zei hij dan. Later probeerden broer en zus dit zelf te vertalen, maar meestal werden ze niet veel wijzer. "Wat zou 'hij bekende haar' toch betekenen?"

ICEK: VERMOORD IN AUSCHWITZ

Als reactie op een aanval op een Duitse militair arresteren de nazi's tien willekeurig gekozen Maastrichtse mannen, onder wie Icek Gold. Hij wordt op 9 september 1941 opgesloten in de Maastrichtse gevangenis en op 11 september 1941 overgebracht naar kamp Amersfoort. Negen mannen keren terug naar Maastricht. Vanwege zijn Joodse afkomst geldt dat niet voor Icek. Zijn vrouw en kinderen wachten op het station tevergeefs op zijn terugkeer. Icek Gold wordt van kamp Amersfoort naar kamp Westerbork getransporteerd en vervolgens op 16 juli 1942 naar Auschwitz gestuurd. Hier wordt hij op 18 augustus 1942 vermoord.

SIEGMUND: VERMOORD IN MIDDEN-EUROPA

Siegmund wacht een soortgelijk lot. In november 1942 halen twee Nederlandse politieagenten hem thuis op. Via de kampen Westerbork, Theresienstadt en Auschwitz komt Siegmund terecht in Gross Rosen. Vanwege de nadering van de geallieerden wordt dit kamp volledig platgebrand. Siegmund moet samen met de rest van de overlevenden naar Buchenwald lopen. Deze en andere tochten staan bekend als dodenmarsen, omdat het merendeel van de deelnemers sterft door een combinatie van uitputting, honger en ziekte. Het is niet bekend of Siegmund Buchenwald heeft bereikt. Het Rode Kruis deelt mee dat hij op 2 mei 1945 op 18-jarige leeftijd is vermoord 'ergens in Midden-Europa'.